

กิจกรรมที่ 1

บริหารการเงิน เริ่มที่สำรวจตนเอง

บริหารการเงิน เริ่มที่สำรวจตนเอง

1. แนวคิดหลักของกิจกรรม

เป็นกิจกรรมที่ช่วยสำรวจนิสัยทางการเงินจากการสำรวจพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการวางแผนทางการเงิน การให้ผู้เรียนเป็นผู้สำรวจพฤติกรรมของตัวเอง เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยตนเอง จะทำให้ได้ข้อสรุปที่มีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของนักเรียนอย่างแท้จริง การทำความเข้าใจและวิเคราะห์นิสัยการเงินนับเป็นกระบวนการที่จำเป็นเพื่อพัฒนาวินัยทางการเงิน

2. สมรรถนะ/จุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อ	สมรรถนะทางการเงิน
J3.1K1	หลักการวางแผนใช้เงิน (budgeting) และแนวทางการประเมินการใช้จ่ายของตนเอง
J3.1S2	จัดทำแผนใช้เงิน (budgeting)
J3.1A1	ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมการใช้จ่ายเงินตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
J3.1A2	เคารพความแตกต่างของแต่ละบุคคลที่มีเป้าหมายทางการเงินแตกต่างกัน

3. การนำไปปรับใช้กับแต่ละวิชา

วิชา	เรื่องที่สอน	คำอธิบาย
สังคมฯ	เศรษฐศาสตร์	การบริโภค
คณิตศาสตร์	เซต	การจัดกลุ่ม การนำไปใช้
การงานอาชีพ	การวางแผนการเงิน	การวางแผนการเงิน
แนะแนว	การรู้จักตนเอง	การรู้จักและเข้าใจตนเอง
ภาษาไทย/ต่างประเทศ	การสื่อสารอย่างมีเหตุผล	ใช้ภาษาสื่อสารเรื่องการเงิน
วิทย์/สุขศึกษา	การบริโภคอาหาร	การบริโภคที่สอดคล้องกับชีวิต

4. ความรู้ทางการเงิน

- 4.1 หลักการวางแผนใช้เงิน
- 4.2 แนวทางการสำรวจนิสัยทางการเงิน

5. สื่อ/อุปกรณ์

- 5.1 การ์ดนิสัยการเงิน
- 5.2 แบบบันทึกการเรียนรู้
- 5.3 ใบงานกิจกรรม เช็กบิลชีวิต

6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

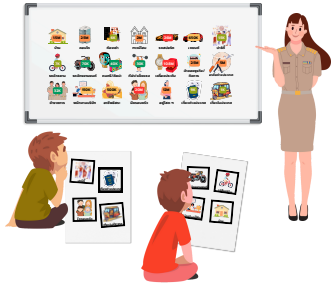

- 6.1 ครูตั้งคำถามนักเรียนในช่วงต้นคาบเรียนในกิจกรรม เช็กบิลชีวิต (สื่อที่ 1-8) โดยให้นักเรียนลองคิดว่าตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันผู้ปกครองใช้เงินไปกับเราในเรื่องใดบ้าง และใช้จ่ายไปทั้งหมดประมาณเท่าไร (20 นาที)

- 6.2 นักเรียนจินตนาการถึงตนเองในอนาคตว่าอยากมีชีวิตแบบใดเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม โดยการเลือกการ์ดการเงิน - กลุ่มการ์ดอยากมีชีวิตแบบใด (สื่อที่ 1-1) ซึ่งแต่ละคนจะเลือกการ์ดได้ไม่เกิน 4 ใบ (2-3 นาที)

- 6.3 ครูเฉลยมูลค่าของสิ่งของที่เลือกหยิบ (ฉายขึ้นบนกระดาน/โปรเจ็คเตอร์) (สื่อที่ 1-2) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนหาผลรวมของค่าใช้จ่าย (เสมือนเป็นเงินที่ต้องมีเพื่อการมีชีวิตในแบบการ์ดที่เลือก) (5 นาที)

- 6.4 ครูสอบถามความรู้สึกหรือเหตุผลในการเลือกการ์ดแต่ละใบของนักเรียน เช่น ทำไมถึงเลือกการ์ดใบนี้ เรารู้สึกต่อสิ่งที่เลือกอย่างไร ราคารวมของการ์ดทั้ง 4 ใบ เป็นเท่าใด สอดคล้องกับมูลค่าที่คาดไว้หรือไม่ (5 นาที)

บริหารการเงิน เริ่มที่สำรวจตนเอง (ต่อ)

6.5 ครูวางการ์ดนิสัยทางการเงิน และให้นักเรียนเลือกการ์ดการเงินที่ตรงกับตนเอง โดยการ์ดแบ่งหมวดหมู่ไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

การ์ดรายรับ(สื่อที่ 1-3)

การ์ดสถานะ (สื่อที่ 1-4)

และการ์ดรายจ่าย (สื่อที่ 1-5) (5 นาที)

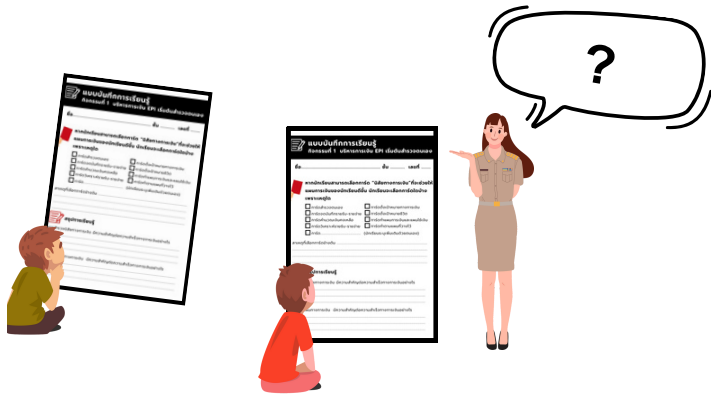
6.6 นักเรียนจับกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ครูกำหนด เช่น กลุ่มคนที่เลือกการ์ดรายรับแบบเดียวกัน จับคู่คนที่เลือกการ์ดรายจ่ายแตกต่างกัน โดยระหว่างทำกิจกรรม ครูอาจช่วยตั้งคำถามชวนเรียนรู้ เช่น ทำไมเพื่อนที่เลือกการ์ดสถานะคนรวยนั่งอยู่คนเดียว ลองสอบถามว่าเค้ามีรายรับรายจ่ายอย่างไร คนที่เลือกการ์ดไม่มีเงินเหลือเป็นเพราะอะไร (15-20 นาที)

6.7 นักเรียนหยิบการ์ดการเงิน กลุ่มการ์ดพฤติกรรมที่ดี (สื่อที่ 1-6) ที่คิดว่าตัวเองน่าจะทดลองทำได้ อย่างน้อย 1 ใบ โดยการ์ดพฤติกรรมที่ดี เป็นแนวทางที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนทางการเงินได้ดีขึ้น แล้วจดลงในแบบบันทึกการเรียนรู้ (สื่อที่ 1-7) (5 นาที)

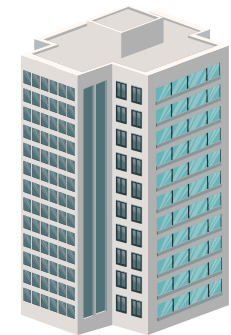
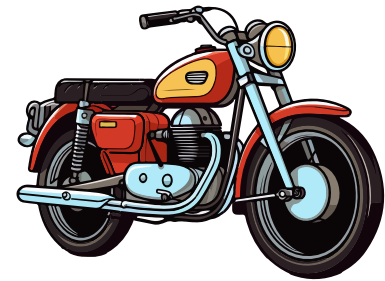
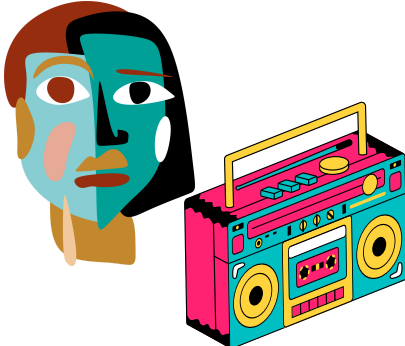
6.8 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องการเงินของตัวเอง พร้อมทั้งมอบหมายให้นักเรียนกลับไปทดลองทำแผนการใช้เงิน (สื่อที่ 1-9) และจดบันทึกรายรับรายจ่าย

7. การประเมินผล

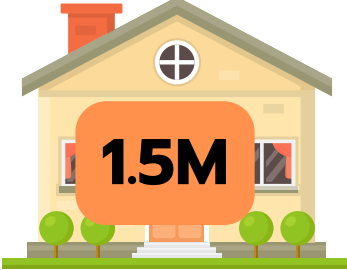
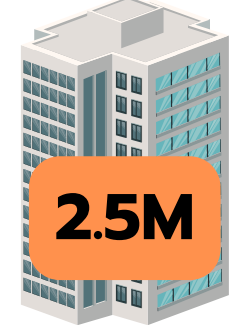
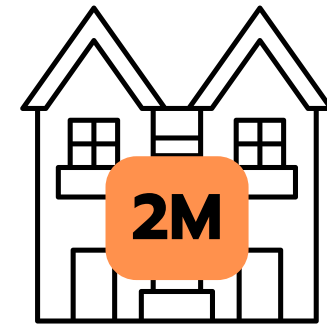
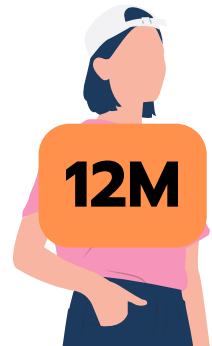
จุดประสงค์	เครื่องมือวัดและประเมินผล	วิธีการวัดและประเมินผล	เกณฑ์
J3.1A1	แบบสังเกต	สังเกต	นักเรียนตอบหลักการได้ถูกต้องในระดับมาตรฐาน
J3.1K1	แบบสังเกต	สังเกต	นักเรียนอธิบายได้อย่างมีเหตุผลในระดับมาตรฐาน
J3.1A2	แบบสังเกต	สังเกต	นักเรียนปฏิบัติได้ในระดับมาตรฐาน
J3.1S2	แบบสังเกต	สังเกต	นักเรียนปฏิบัติได้ในระดับมาตรฐาน

การได้เงิน - อยากมีชีวิตแบบใด

บ้าน	คอนโด	ห้องเช่า	ทาวน์โฮม	รถสปอร์ต	รถยนต์	ปาร์ตี้
รถจักรยาน	รถจักรยานยนต์	ดนตรี/ศิลปะ	กีฬา/แข็งแรง	เครื่องประดับ	เจ้าของธุรกิจ/ กิจการ	อาศัยต่างประเทศ
ข้าราชการ	พนักงานบริษัท	อาชีพอิสระ	มีครอบครัว	อยู่โสด ๆ	เที่ยวต่างประเทศ	เที่ยวในประเทศ

การวัดการเงิน - อยากมีชีวิตรูปแบบใด (เฉลี่ย)

1.5M บ้าน	2.5M คอนโด	6K ห้องเช่า	2M ทาวน์โฮม	26M รถสปอร์ต	650K รถยนต์	1.5K ปาร์ตี้
7K รถจักรยาน	70K รถจักรยานยนต์	40K ดนตรี/ศิลปะ	30K กีฬา/แข็งแรง	10.8M เครื่องประดับ	2.5M เจ้าของธุรกิจ/ กิจการ	5M อาศัยต่างประเทศ
32K ข้าราชการ	150K พนักงานบริษัท	500K อาชีพอิสระ	20M มีครอบครัว	12M อยู่โสด ๆ	9K เที่ยวต่างประเทศ	1K เที่ยวในประเทศ

การ์ดการเงิน - การ์ดรับเงิน

การ์ดการเงิน - การ์ดสถานะ

การ์ดสถานะ

รวย ๆ

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดสถานะ

พอมีเก็บ

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

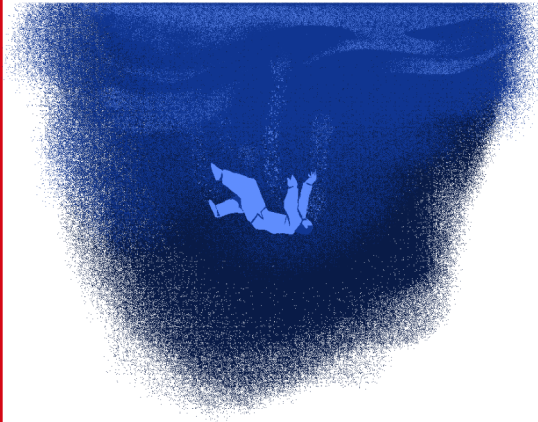
การ์ดสถานะ

พอดีปริ่มคอ

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดสถานะ

ไม่เหลือเลย

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดสถานะ

ไม่ค่อยพอ

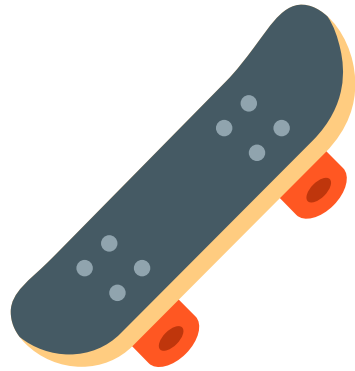
- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดสถานะ

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดการเงิน - การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

กีฬา

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

เสื้อผ้า

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

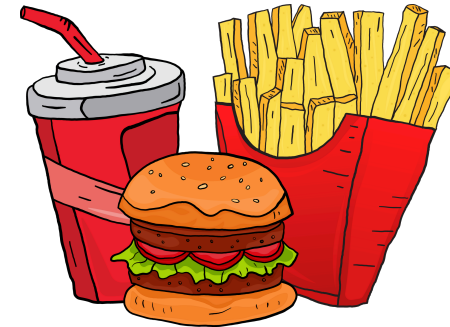
การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

ดนตรี

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

อาหาร

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

ท่องเที่ยว

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

การเสี่ยงโชค/ดวง/
พนัน

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

ชองใช้

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

เครื่องสำอาง

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

เกม

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

ดารา/ศิลปิน/
คอนเสิร์ต

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

เพื่อน/ครอบครัว/
คนรัก

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดพฤติกรรมการใช้จ่าย

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดการเงิน - การ์ดหลักการทำงานงบประมาณ

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

สำรวจตนเอง

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

**จดบันทึก
รายรับ-รายจ่าย**

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

**คำนวณเงินคงเหลือ
แต่ละวัน/เดือน**

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

**วิเคราะห์
รายรับ-รายจ่าย**

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

**ตั้งเป้าหมาย
ทางการเงิน**

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

ตั้งเป้าหมายชีวิต

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

**ทำแผนการเงิน
และแผนใช้เงิน**

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

ทำตามแผนที่วางไว้

- FINANCIAL COMPETENCY LEARNING CARD -

การ์ดหลักการ
ทำงานงบประมาณ

แบบบันทึกการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 บริหารการเงิน EPI เริ่มต้นสำรวจตนเอง

ชื่อ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

หากนักเรียนสามารถเลือกการ์ด “นิสัยทางการเงิน” ที่จะช่วยให้
แผนการเงินของนักเรียนดีขึ้น นักเรียนจะเลือกการ์ดใดบ้าง
เพราะเหตุใด

☐ การ์ดสำรวจตนเอง	☐ การ์ดตั้งเป้าหมายทางการเงิน
☐ การ์ดจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย	☐ การ์ดตั้งเป้าหมายชีวิต
☐ การ์ดคำนวณเงินคงเหลือ	☐ การ์ดทำแผนการเงินและแผนใช้เงิน
☐ การ์ดวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย	☐ การ์ดทำตามแผนที่วางไว้
☐ การ์ด.....	(นักเรียนระบุเพิ่มเติมด้วยตนเอง)

สาเหตุที่เลือกการ์ดข้างต้น .....

.....

.....

.....

สรุปการเรียนรู้

การสำรวจนิสัยทางการเงิน มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางการเงินอย่างไร

.....

.....

.....

การวางแผนทางการเงิน มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางการเงินอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม เช็คบิลชีวิต
กิจกรรมที่ 1 บริหารการเงิน EPI เริ่มต้นสำรวจตนเอง

ชื่อ.....
ชั้น ..... เลขที่ .....

ภารกิจที่ 1 สำรวจต้นทุนชีวิต (Life Receipt)

นักเรียนสัมภาษณ์ผู้ปกครองถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองได้ใช้จ่ายเพื่อนักเรียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน บันทึกคำสัมภาษณ์ พร้อมคำนวณ และสรุปลงในแผ่น Life Receipt ที่กำหนดให้

1 สัมภาษณ์พร้อมจดบันทึก
นักเรียนจดรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ช่วงอายุ 0 - 6 ปี

☐ ค่าอาหารและอุปกรณ์ในการเลี้ยงดู

☐ การศึกษา และ อื่น ๆ

☐ ค่ายา หรือค่าใช้จ่ายครอบคลุมรักษา พยาบาล

ช่วงประถมศึกษา

☐ ค่าอาหาร / ขนมน / ของเล่น

☐ การศึกษา/ อุปกรณ์ทางการศึกษา

☐ ค่ารักษาพยาบาล และ อื่น ๆ

ช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ ค่าอาหาร / ขนมน / ของเล่น

☐ การศึกษา/ อุปกรณ์ทางการศึกษา

☐ ค่ารักษาพยาบาล และ อื่น ๆ

2 สรุปงบที่ใช้ในแต่ละช่วงอายุ
สรุปงบแต่ละช่วงอายุ พร้อมสรุปงบทั้งหมด

LIFE RECEIPT
BIRTH-EDUCATIONAL PERIOD

ORDER #0015 FOR ME
WEDNESDAY, FEBRUARY 12, 2025

QTY	ITEM	AMT
00	EXCAMPLE	500,000.00
01	0 - 6 YEARS OLD	
02	PRIMARY SCHOOL	
03	SECONDARY SCHOOL	

ITEM COUNT 15 YEARS
TOTAL

0 35545 62336 78 1

นักเรียนบันทึกการรับ - ร่ายจ่ายของตนเอง ลงในตารางต่อไปนี้

รายละเอียดรายรับ

นักเรียนกรอกข้อมูลทางการเงินของตนเอง
ลงในหัวข้อที่กำหนดให้

☐ รายวัน ..... บาท/วัน

☐ รายสัปดาห์ ..... บาท/วัน

☐ รายเดือน ..... บาท/วัน

☐ อื่น ๆ ระบุ .....บาท/.....

นักเรียนมีเงินออมทั้งหมด..... บาท

นักเรียนมีวิธีเก็บออมอย่างไร

☐ ฝากในธนาคาร

☐ ฝากกับผู้ปกครอง

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

บันทึกรายรับ - รายจ่าย

นักเรียนบันทึกการใช้จ่ายของนักเรียนลงในตารางที่กำหนด

สรุประยะเวลาในการบันทึก จำนวน..... วัน/สัปดาห์[illegible]